

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-195>

УДК 657.6:343.98:35

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФОРЕНЗІКУ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

THE ROLE AND IMPORTANCE OF FORENSICS IN THE PUBLIC SECTOR

Рябчук Оксана Григорівнакандидат економічних наук, доцент,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8656-6720>**Залюбівська Анастасія Анатоліївна**здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2525-6064>**Riabchuk Oksana, Zaliubivska Anastasiia**
State Tax University

У статті обґрунтовано роль і значення форензіку в системі забезпечення фінансової безпеки державного сектору. Доведено обмеженість традиційного державного фінансового аудиту, зумовлену його ретроспективним характером і орієнтацією на формальну перевірку звітності. Визначено сутність форензіку як проактивного інструменту виявлення, розслідування та запобігання фінансовим правопорушенням. Проведено порівняльний аналіз аудиту та форензіку, окреслено сфери їх ефективного застосування, зокрема публічні закупівлі та діяльність державних підприємств. Узагальнено ключові інструменти форензіку, зокрема методологію «red flags», OSINT та аналітику великих даних. Обґрунтовано доцільність створення спеціалізованих підрозділів фінансових розслідувань і впровадження форензік-скринінгу. Запропоновано напрями інституційної інтеграції форензіку у систему державного фінансового контролю.

Ключові слова: форензік, державний фінансовий аудит, фінансові правопорушення, державний сектор, фінансові розслідування.

The article presents a comprehensive study of the role and significance of forensics as a modern tool for ensuring the financial security of the public sector. It is substantiated that the traditional system of state financial control, represented by state audit, has limited effectiveness in the context of the increasing complexity of economic offenses, since it is mainly focused on retrospective analysis and formal verification of financial reporting. The essence of forensics is determined as an interdisciplinary approach that combines financial analysis, criminalistics and information technology and is aimed at proactively detecting, investigating and preventing financial abuse. A comparative analysis of state financial audit and forensics has been conducted, which allowed us to identify their fundamental differences in purpose, tools, time aspect and nature of the interpretation of financial deviations. It is proven that forensics is not an alternative to audit, but acts as its complement, eliminating the limitations of traditional control mechanisms and ensuring the detection of hidden schemes of fraud and corruption. Particular attention is paid to the analysis of areas of increased risk in the public sector, in particular public procurement and the activities of state-owned enterprises, where the most widespread practices of collusion, conflict of interest and asset withdrawal are revealed. The practical possibilities of using key forensic tools, including the “red flags” methodology, OSINT intelligence and big data analytics, which allow detecting anomalies, hidden connections and suspicious financial transactions, are revealed. The need for institutional integration of forensics into the public administration system is substantiated through the creation of specialized financial investigation units, the introduction of forensic screening of public procurement participants and the use of forensic audit in controlling the use of international financial assistance. It is concluded that the introduction of forensic methodology will contribute to the transformation of state financial control into a proactive system for preventing financial threats and increasing the transparency of the use of public resources.

Keywords: forensics, public financial audit, financial crimes, public sector, financial investigations.

Постановка проблеми. В умовах макроекономічної нестійкості, постійного дефіциту державного бюджету та значної залежності від зовнішнього фінансування, спрямованого на повоєнну відбудову, особливої ваги набуває питання раціонального та ефективного управління державними фінансами. Належне функціонування державного фінансового сектору потребує максимальної прозорості та підзвітності, тоді як своєчасна ідентифікація та оцінка фінансових ризиків виступає ключовим інструментом запобігання корупції, неефективному розподілу коштів і їх нецільовому використанню.

Традиційна модель державного фінансового контролю в Україні історично сформована на основі ревізійного підходу, що передбачає переважно перевірку фінансово-господарських операцій, правильності ведення документації та дотримання норм бюджетного законодавства. Така система, орієнтована на ретроспективний аналіз, здебільшого спрямована на фіксацію вже допущених порушень і встановлення обсягів завданих державі збитків. Водночас її інструментарій виявляється обмеженим у протидії складним фінансовим зловживанням, які мають системний і заздалегідь спланований характер, зокрема схемам приховування активів, узгодженим змовам у сфері публічних закупівель, а також механізмам легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом через державні підприємства та пов'язані структури.

Вимоги міжнародних партнерів, а також об'єктивна необхідність зміцнення інституційної спроможності антикорупційних органів зумовлюють впровадження сучасних проактивних слідчо-аналітичних інструментів у систему державного фінансового контролю. Одним із таких інструментів є форензік – комплексна спеціалізована діяльність, що інтегрує підходи фінансового аудиту, права, IT-аналітики та криміналістики з метою виявлення економічних правопорушень, прихованих схем та умисних зловживань. Попри те, що форензік уже довів свою ефективність у корпоративному секторі, його методологія та статус як невід'ємного елемента системи забезпечення фінансової безпеки державного сектора досі залишаються недостатньо розкритими та потребують глибокого науково-практичного обґрунтування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика забезпечення фінансової безпеки держави та підвищення ефективності державного фінансового контролю

традиційно перебуває в центрі уваги вітчизняної наукової думки. У працях таких дослідників, як Назаркевич І. Б., Олійник О. І. [8], Ковалко Н. М., Глух М. В. [5], фінансова безпека держави розглядається як ключова складова економічної безпеки, що водночас характеризує стан захищеності фінансової системи від дестабілізуючих чинників. Розвиваючи ці підходи, Аксьонова Т. С. [1] підкреслює, що ефективна реалізація організаційно-правових механізмів у цій сфері є визначальним чинником зміцнення фінансової стійкості та підвищення рівня захищеності державних фінансів.

Водночас окремих напрям наукових досліджень присвячений розвитку форензік-аудиту та форензік-діагностики як сучасних інструментів виявлення прихованих фінансових порушень і шахрайських схем. Науковці у своїх працях узагальнюють сучасні підходи до застосування форензіку, акцентуючи увагу на його здатності ефективніше, ніж традиційний аудит, ідентифікувати складні механізми маніпулювання фінансовою звітністю. У свою чергу, Вишняк А. М. [9] обґрунтовує доцільність інтеграції форензіку з класичними аудиторськими процедурами, доводячи, що така синергія суттєво підвищує рівень протидії фінансовим зловживанням та шахрайству.

Попри наявність значного обсягу наукових досліджень, слід зауважити, що більшість із них зосереджена на застосуванні форензіку в межах корпоративного сектору, де основний акцент робиться на захисті інтересів приватних власників і інвесторів. Натомість питання адаптації та впровадження форензік-підходів у систему управління державними фінансами, зокрема в частині превентивного контролю публічних закупівель, аналізу ефективності діяльності державних підприємств та моніторингу використання міжнародної фінансової допомоги, досліджені недостатньо системно. Така ситуація свідчить про відсутність цілісного бачення ролі форензіку в сучасній системі фінансової безпеки державного сектору України.

Постановка завдання. Метою даного дослідження є обґрунтування ролі та значення форензіку у державному секторі з метою підвищення ефективності виявлення, запобігання та розслідування фінансових правопорушень, забезпечення прозорості діяльності державних установ.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах, коли фінансові зловживання набувають дедалі більш витонченого та складного характеру, застосування

виключно ретроспективних ревізійних підходів втрачає свою достатність. У зв'язку з цим виникає об'єктивна потреба у впровадженні інноваційних інструментів розслідування, що передбачає необхідність чіткого концептуального розмежування між традиційним державним фінансовим аудитом і форензіком.

Сучасна система державного фінансового контролю в Україні, у якій провідну роль відіграють Рахункова палата та Державна аудиторська служба, здебільшого ґрунтується на традиційній методології. Згідно з усталеними науковими підходами, державний фінансовий аудит розглядається як форма державного фінансового контролю, що передбачає проведення перевірки та аналітичної оцінки фактичного стану використання державних і комунальних ресурсів. Йдеться, зокрема, про оцінювання законності та ефективності використання бюджетних коштів і майна, достовірності фінансової звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку, а також функціонування системи внутрішнього контролю. При цьому основний акцент діяльності контрольних органів зосереджується на підтвердженні достовірності фінансової інформації та виявленні порушень вимог бюджетного законодавства [4].

Водночас слабкою стороною традиційного фінансового контролю є його ретроспективна

спрямованість, оскільки перевірки здійснюються вже після фактичного використання коштів. Крім того, він базується на своєрідній «презумпції добросовісності», за якої виявлені відхилення у фінансовій звітності здебільшого трактуються як результат помилок або недостатньої кваліфікації, а не як наслідок умисних дій. У зв'язку з цим аудит не має достатнього інструментарію для виявлення та доведення навмисних фінансових правопорушень.

Натомість в умовах зростання рівня економічної злочинності актуалізується необхідність застосування форензіку як інструменту фінансових розслідувань. У вітчизняній науковій літературі форензік трактується як незалежна та ініціативна діяльність, спрямована на виявлення, розслідування й запобігання фінансовим правопорушенням, що поєднує інструменти фінансового аналізу, криміналістики та правового регулювання [7]. На відміну від традиційного аудитора, форензік-експерт виходить із гіпотези про можливу наявність прихованих схем, зокрема шахрайства, корупційних дій чи змов і зосереджується на пошуку доказів навмисних маніпуляцій та зловживань.

Для більш повного розуміння місця та ролі форензіку в системі забезпечення фінансової безпеки державного сектору доцільно здійснити його порівняльний аналіз із традиційним державним аудитом (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика державного фінансового аудиту та форензіку

Критерій порівняння	Державний аудит	Форензік
Головна мета	Зміцнення рівня довіри користувачів до інформації фінансової звітності шляхом надання аудитором незалежного висновку щодо її достовірності	Встановлення фактів шахрайства та акумулюванні доказової бази, що підтверджує його наявність
Часовий аспект	Має ретроспективний характер, передбачає проведення планових перевірок за попередні періоди	Орієнтований на проактивне запобігання та оперативне розслідування в режимі реального часу
Об'єкт аналізу	Первинні документи, фінансова та бюджетна звітність	Широкий спектр фінансових і нефінансових даних, цифрові сліди, а також приховані зв'язки
Інтерпретація відхилень	Відхилення переважно трактуються як помилки або недоліки у веденні обліку до доведення протилежного	Відхилення розглядаються як потенційні індикатори (red flags) можливого шахрайства чи зловживань
Кінцевий результат	Формування аудиторського звіту, та надання рекомендацій щодо усунення порушень	Підготовка аналітичного звіту з доказовою базою, придатною для використання у судових або антикорупційних провадженнях

Джерело: сформовано авторами на основі [4; 2]

Форензик у державному секторі не є альтернативою чи заміною традиційного фінансового контролю. Навпаки, він має розглядатися як його логічне доповнення, своєрідна надбудова, що дозволяє усунути «сліпі зони» системи контролю.

Усвідомлення принципів відмінностей між форензиком і аудитом створює підґрунтя для переходу від теоретичного осмислення до аналізу їх практичного застосування. Визначення «зон підвищеного ризику», у яких традиційні контрольні механізми демонструють обмежену ефективність через надмірну формалізованість, дає змогу чіткіше окреслити місце та значення форензику в системі забезпечення фінансової безпеки держави. На сучасному етапі розвитку економіки України особливої уваги потребують два ключові сегменти державного сектору – сфера публічних закупівель і діяльність державних підприємств, де застосування форензик-підходів є найбільш доцільним.

Сфера публічних закупівель, незважаючи на формально високий рівень відкритості, залишається вразливою до складних та завуальованих корупційних практик. Найчастіше тут фіксуються антиконкурентні узгоджені дії учасників торгів, зокрема змови, а також штучне створення умов для обмеження конкуренції шляхом встановлення дискримінаційних або надмірно специфічних тендерних вимог. У таких умовах традиційний державний контроль, як правило, зосереджується на перевірці повноти та формальної відповідності документів, тоді як форензик-аналіз дає змогу виходити за межі формальних процедур і виявляти приховані зв'язки між учасниками закупівель. Йдеться, зокрема, про ідентифікацію спільних цифрових слідів (IP-адрес), однакових контактних даних або перетину бенефіціарних власників, що може слугувати індикатором узгоджених дій та потенційних фінансових зловживань.

Не менш критичною сферою ризиків є сектор державних підприємств, де фінансова безпека держави нерідко зазнає негативного впливу внаслідок конфлікту інтересів та практик виведення активів на пов'язані (афілійовані) структури. Особливістю зловживань у цьому сегменті є використання так званих «фірм-прокладок» для здійснення закупівель товарів за завищеними цінами або, навпаки, реалізації продукції державних підприємств за заниженою вартістю на користь приватних осіб. У цьому контексті фінансова безпека підприємства розглядається як дискусійна

категорія фінансової науки, що характеризує такий фінансовий стан суб'єкта господарювання, за якого забезпечується безперервність його діяльності та стійкість до впливу як реальних, так і потенційних внутрішніх і зовнішніх загроз та ризиків [10].

Здатність форензику ефективно обробляти неструктуровані дані та ідентифікувати прихований умисел забезпечується використанням сучасного слідчо-аналітичного інструментарію. Якщо традиційний державний аудит базується переважно на вибірковому аналізі бухгалтерських реєстрів і формальних перевірок документів, то форензик у державному секторі передбачає комплексний міждисциплінарний підхід, що поєднує елементи криміналістики, інформаційних технологій та розвідки на основі відкритих джерел [3]. У цьому контексті до найбільш значущих інструментів, релевантних для забезпечення захисту державних фінансів, доцільно віднести три основних.

По-перше, йдеться про методологію «червоних прапорців», яка являє собою систему індикаторів або аномалій, що не виступають прямим доказом правопорушення, проте свідчать про підвищену ймовірність наявності шахрайських дій. У сфері публічних закупівель такими сигналами можуть бути, зокрема, створення компанії-переможця незадовго до оголошення тендеру, відсутність у підрядної організації власної матеріально-технічної бази, систематична перемога одних і тих самих учасників у закупівлях окремого державного органу, а також часті зміни істотних умов договорів шляхом укладання додаткових угод уже після завершення тендерних процедур.

По-друге, важливою складовою державного форензику є OSINT-розвідка на основі відкритих джерел інформації. Даний підхід передбачає використання сучасних технологій для збору та аналізу даних із загальнодоступних ресурсів, зокрема вебсайтів, соціальних мереж, публічних реєстрів та інших онлайн-платформ [6]. Застосування OSINT дає змогу виявляти неформальні та приховані зв'язки між державними службовцями і представниками приватного бізнесу. Опрацювання даних із державних реєстрів, аналітичних платформ таких як YouControl, Clarity Project, а також інформації з соціальних мереж дозволяє форензик-експертам ідентифікувати потенційні конфлікти інтересів. Наприклад, ситуації, коли переможцем тендеру стає компанія, пов'язана родинними або корпоративними

зв'язками з керівництвом державного підприємства, можуть бути виявлені саме завдяки OSINT-аналізу, тоді як традиційна ревізійна перевірка, обмежена первинною документацією, подібні зв'язки зазвичай не фіксує.

По-третє, важливе місце посідає аналітика великих даних Big Data Analytics та використання форензік-технологій. Сфера державних фінансів характеризується надзвичайно великим обсягом щоденних транзакцій, що унеможлиблює їх ефективний аналіз виключно традиційними методами. Застосування спеціалізованого програмного забезпечення дає змогу автоматизовано виявляти аномальні та підозрілі патерни поведінки, зокрема дублювання фінансових операцій, штучне подрібнення закупівель з метою уникнення конкурентних процедур.

Для наочності практичного застосування зазначених методів у системі державного управління доцільно систематизувати їх у вигляді табл. 2.

Використання зазначених інструментів дає змогу трансформувати державний фінансовий контроль із реактивної системи фіксації вже завданих збитків у проактивний механізм, орієнтований на попередження та нейтралізацію загроз ще на стадії їх формування. Це, у свою чергу, закономірно актуалізує питання інституційного включення форензік-процедур до загальної архітектури системи державного управління.

Впровадження окремих елементів, зокрема використання аналітичних баз даних, без трансформації самої концепції фінансового контролю не забезпечить очікуваного ефекту. У зв'язку з цим для посилення фінансової безпеки державного сектору доцільно визначити три ключові напрями інтеграції форензік-підходів у національну систему управління.

Першим і найбільш важливим кроком є створення спеціалізованих підрозділів фінансових розслідувань у структурі Державної аудиторської служби України та Рахункової палати. На відміну від традиційних державних аудиторів, працівники таких підрозділів повинні володіти міждисциплінарними компетенціями, що охоплюють фінанси, право, криміналістику та IT-аналітику. Основний акцент їхньої діяльності має зміщуватися з тотальної перевірки первинної документації на адресний аналіз ризикових операцій, ідентифікованих за допомогою системи «червоних прапорців», а також на тісну координацію з антикорупційними інституціями з метою формування належної доказової бази.

Другий напрям передбачає впровадження обов'язкової процедури попереднього форензік-скринінгу для суб'єктів господарювання, які беруть участь у публічних закупівлях стратегічного значення або претендують на укладання державних контрактів, що перевищують визначений законодавством пороговий рівень. Такий механізм має включати

Таблиця 2

Роль та значення інструментів форензіку у державному секторі

Інструмент форензіку	Сутність	Приклад застосування в державному секторі	Очікуваний результат
Методологія «Red Flags»	Виявлення фінансових і поведінкових аномалій, що можуть свідчити про потенційні зловживання	Аналіз ситуацій, коли компанії без досвіду, персоналу або матеріальної бази раптово виграють значні державні тендери	Своєчасне виявлення підозрілих операцій та можливе призупинення фінансування або закупівельних процедур
OSINT	Збір та аналітична обробка інформації з відкритих реєстрів, баз даних і цифрових слідів для встановлення зв'язків	Перевірка кінцевих бенефіціарів підрядників на наявність родинних або бізнес-зв'язків із посадовими особами державних органів.	Встановлення конфлікту інтересів та виявлення потенційних корупційних зв'язків або змов
Big Data Analytics	Автоматизований аналіз великих масивів електронних даних і транзакцій	Аналіз даних казначейських платежів для виявлення дублювання виплат, штучного дроблення сум або підозрілих фінансових операцій	Зменшення впливу людського фактору та забезпечення суцільного фінансового контролю

Джерело: сформовано авторами на основі [10; 2]

поглиблену перевірку кінцевих бенефіціарних власників, джерел походження їхніх коштів, ділової репутації, а також можливих прихованих зв'язків з посадовими особами державного сектору. Запровадження подібного превентивного інструменту дозволить виявляти та усувати з процедур закупівель так звані «фірми-прокладки» ще на етапі кваліфікаційного відбору в системі ProZorro, тим самим мінімізуючи ризики нецільового використання бюджетних коштів і виведення авансових платежів.

Третій напрям є особливо актуальним у контексті післявоєнного відновлення України та масштабного залучення міжнародної фінансової допомоги. Він полягає у запровадженні обов'язкового застосування форензик-аудиту для системного моніторингу та контролю цільового використання грантів і кредитних ресурсів, наданих міжнародними фінансовими інституціями, такими як МВФ, Світовий банк та ЄС. З огляду на підвищені вимоги міжнародних донорів до прозорості та підзвітності, інтеграція форензик-контролю у державну систему управління фінансами може виступати важливим індикатором довіри, що підтверджує належний рівень захисту залучених ресурсів від корупційних ризиків.

Таким чином, інституційне впровадження форензик-методології дає змогу трансформувати державний фінансовий контроль із переважно реактивного механізму в сучасну проактивну систему виявлення, аналізу та запобігання фінансовим загрозам. У цьому контексті йдеться не лише про адаптацію окремих інструментів, а про фундаментальну зміну підходів до управління публічними фінансами, що є необхідною умовою забезпечення макроекономічної стійкості та фінансової безпеки держави в умовах сучасних викликів.

Висновки. Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що в умовах посилення масштабів та ускладнення економічних правопорушень забезпечення фінансової безпеки державного сектору потребує суттєвого переосмислення підходів до здійснення контролю. Традиційний державний фінансовий аудит, який здебільшого має ретроспективний характер, фактично втрачає достатню ефективність у протидії заздалегідь організованим корупційним схемам, змовам та механізмам незаконного виведення активів.

Ефективною відповіддю на зазначені виклики виступає впровадження форензик-методології, тобто системи фінансових розслідувань. На відміну від класичного аудиту, форензик-підхід орієнтований на проактивне виявлення ризиків і встановлення прихованих намірів та неформальних зв'язків між суб'єктами господарювання.

Водночас повноцінна реалізація потенціалу форензику в системі державного управління потребує комплексних інституційних змін. Основними напрямками такої трансформації мають стати створення спеціалізованих аналітично-слідчих підрозділів у структурі Державної аудиторської служби та Рахункової палати, запровадження обов'язкової процедури форензик-скринінгу контрагентів перед укладенням значних державних контрактів, а також використання фінансових розслідувань як ключового інструменту контролю за цільовим використанням міжнародної фінансової допомоги, спрямованої на відновлення України.

Щодо перспектив подальших досліджень, запропоновані підходи не вичерпують усієї складності проблематики. Подальші наукові дослідження доцільно зосередити на розробленні проєктів нормативно-правового забезпечення, які визначатимуть статус форензик-доказів у національній правовій системі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Аксьонова Т. С. Актуальні загрози та ризики фінансовій безпеці України та роль держави у її забезпеченні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 130-138. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2021/23.pdf. (дата звернення: 28.04.2026.)
2. Заремба О. О., Нежива М. О., Мисюк В. О. Форензик : навчальний посібник. Київ : ДТЕУ, 2024. 332 с. URL: <https://ur.knute.edu.ua/items/96cde291-4f90-4446-a199-121516c449a8/full>.
3. Іванов С. В., Чехунова К. П. Цифровий форензик як сучасний інструмент забезпечення економічної безпеки підприємств. *Економічний вісник Донбасу*. 2024. № 1-2. С. 4-13. URL: <https://www.evd-journal.org/download/2024/1-2/01-Ivanov.pdf> (дата звернення: 29.04.2026).
4. Ключ Ю. Державний фінансовий контроль : навчальний посібник. Київ : СЛУ ім. В. Даля, 2023. 132 с. URL: <https://dspace.snu.edu.ua/handle/123456789/1718>.

5. Ковалко Н. М., Глух М. В. Фінансова безпека держав у системі міжнародного фінансового права. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 6. С. 237-243. URL: <https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/346442> (дата звернення: 29.04.2026).

6. Коробейнікова І., Симак І. OSINT-розслідування: модель циклу розвідки та методи побудови міжоб'єктних зв'язків. *Вісник Хмельницького національного університету: Технічні науки*. 2025. Вип. 355(4), С. 546-554. URL: <https://heraldts.khmnu.edu.ua/index.php/heraldts/article/view/1986> (дата звернення: 27.04.2026).

7. Мисник К. П. Форензик як метод економічних розслідувань: теоретичні засади. *Економічний вісник Донбасу*. 2022. №3 (69). С. 41-46. URL: <https://dSPACE.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9617> (дата звернення: 27.04.2026).

8. Назаркевич І.Б., Олійник О.І. Вплив податкової політики на формування фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану. *Інноваційна економіка*. 2025. № 1. С. 84-91. URL: <https://urli.info/1tYs3> (дата звернення: 28.04.2026).

9. Рябчук О. Г., Вишняк А. М. Роль форензику та аудиту в боротьбі з фінансовим шахрайством. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2025. Вип. 2 (116). С. 127-133. URL: <https://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/360> (дата звернення: 29.04.2026).

10. Хоменко, І., Горобінська, І., Горобінський, А. Методичні підходи до досліджень оцінки фінансової безпеки підприємства та її маркетингове забезпечення. *Розвиток міста*. 2024. Вип. 3, С. 102-110. URL: <https://journals.ndirom.kyiv.ua/index.php/city-development/article/view/69> (дата звернення: 27.04.2026).

REFERENCES:

1. Aksonova T. S. (2021) Aktualni zahrozy ta ryzyky finansovii bezpetsi Ukrainy ta rol derzhavy u yii zabezpechenni [Current Threats and Risks to Ukraine's Financial Security and the State's Role in Ensuring It]. *Investystsi: praktyka ta dosvid - Investments: Practice and Experience*, no. 17, pp. 130-138. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2021/23.pdf. (accessed April 28, 2026).

2. Zaremba O. O., Nezhyva M. O., Mysiuk V. O. (2024) *Forenzik* [Forensics]. Kyiv: DTEU, 332 p. URL: <https://ur.knute.edu.ua/items/96cde291-4f90-4446-a199-121516c449a8/full> (in Ukrainian).

3. Ivanov S. V., Chekhunova K. P. (2024) Tsyfrovyi forenzik yak suchasnyi instrument zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv [Digital Forensics as a Modern Tool for Ensuring the Economic Security of Enterprises]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu – Economic Bulletin of Donbas*, no. 1-2, Pp 4-13. Available at: <https://www.evd-journal.org/download/2024/1-2/01-Ivanov.pdf> (accessed April 29, 2026).

4. Klius Yu. (2023) Derzhavnyi finansovyi control [State Financial Control]. Kyiv: SNU im. V. Dalia, 132 p. URL: <https://dSPACE.snu.edu.ua/handle/123456789/1718> (in Ukrainian).

5. Kovalko N. M., Hlukh M. V. (2025) Finansova bezpeka derzhav u systemi mizhnarodnoho finansovoho prava [Financial Security of States in the System of International Financial Law]. *Analitichno-porivnialne pravознавство - Analytical and Comparative Jurisprudence*, no. 6, pp. 237-243. Available at: <https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/346442> (accessed April 27, 2026).

6. Korobeinikova I., Symak I. (2025) OSINT-rozsliduvannia: model tsyklad rozvidky ta metody pobudovy mizhob'iektnykh zviazkiv [OSINT Investigations: A Model of the Intelligence Cycle and Methods for Establishing Inter-Object Connections]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu: Tekhnichni nauky – Bulletin of Khmelnytskyi National University: Technical Sciences*, vol. 355(4), pp. 546–554. Available at: <https://heraldts.khmnu.edu.ua/index.php/heraldts/article/view/1986> (accessed April 27, 2026).

7. Mysnyk K. P. (2022) Forenzik yak metod ekonomichnykh rozsliduvan: teoretychni zasady [Forensics as a method of economic investigations: theoretical foundations]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu – Economic Bulletin of Donbas*, vol. 3(69), pp. 41–46. Available at: <https://dSPACE.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9617> (accessed April 28, 2026).

8. Nazarkevych I. B., Oliinyk O. I. (2025) Vplyv podatkovoi polityky na formuvannia finansovoi bezpeky derzhavy v umovakh voiennoho stanu [The Impact of Tax Policy on the Development of State Financial Security under Martial Law]. *Innovatsiina ekonomika - Innovative Economy*, no. 1, pp. 84-91. Available at: <https://urli.info/1tYs3> (accessed April 28, 2026).

9. Riabchuk O. H., Vyshniak A. M. (2025) Rol forenziku ta audytu v borotbi z finansovym shakhraistvom [The role of forensics and auditing in combating financial fraud]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli – Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade*, vol. 2(116), pp. 127–133. Available at: <https://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/360> (accessed April 29, 2026).

10. Khomenko, I., Horobinska, I., Horobinskyi, A. (2024) Metodychni pidkhody do doslidzhen otsinky finansovoi bezpeky pidpriemstva ta yii marketynhove zabezpechennia [Methodological approaches to research on assessing

an enterprise's financial security and its marketing support. City Development]. *Rozvytok mista – City Development*, vol. 3, pp. 102–110. Available at: <https://journals.ndirom.kyiv.ua/index.php/city-development/article/view/69> (accessed April 27, 2026).

Дата надходження статті: 15.04.2026

Дата прийняття статті: 07.05.2026

Дата публікації статті: 14.05.2026